

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Вищий державний навчальний заклад України
«УКРАЇНСЬКА МЕДИЧНА СТОМАТОЛОГІЧНА АКАДЕМІЯ»

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ **УДОСКОНАЛЕННЯ ПІДГОТОВКИ** **МЕДИЧНИХ КАДРІВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ**

МАТЕРІАЛИ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ

Полтава – 2015

УДК 378.001.1

Друкується за рішенням
Вченої ради ВДНЗУ «УМСА»
від 20 червня 2014 р., протокол №12

Конференція внесена до плану проведення міжнародних, всеукраїнських конгресів, форумів, науково-практичних конференцій та семінарів молодих учених і студентів Міністерства освіти і науки України на 2015 рік (№ 282).

Редакційна колегія:

проф.Ждан В.М.	– ректор академії, головний редактор
проф.Бобирьов В.М.	– перший проректор з науково-педагогічної роботи, відповідальний редактор
проф.Білаш С.М.	– начальник навчального відділу
доц.Лещенко Т.О.	– зав. кафедри українознавства та гуманітарної підготовки
доц.Беляєва О.М.	– зав. кафедри іноземних мов з латинською мовою та медичною термінологією
доц.Карпенко О.О.	– доцент кафедри дитячої терапевтичної стоматології з профілактикою стоматологічних захворювань
доц.Саргош О.Д.	– доцент кафедри гігієни, екології та охорони праці в галузі
доц.Свінцицька Н.Л.	– доцент кафедри анатомії людини
доц.Чорна І.О.	– доцент кафедри загальної хірургії з доглядом за хворими
доц.Ярмола Т.І.	– доцент кафедри внутрішньої медицини № 2 з професійними хворобами
Нетудихата О.М.	– зав.навчально-методичного кабінету

нятті можна використати відеодемонстрацію. Крім того, є можливість продемонструвати чи весь дослід, чи його фрагмент. Можна прокоментувати демонстрацію, повторити запис, призупинити те чи інше зображення тощо. Відеодемонстрація не містить готових знань. Вона є лише об'єктивним науковим фактом. Студента необхідно впритул підвести до самостійного «відкриття» законів і взаємозв'язків, але власне відкриття він повинен зробити сам.

Одним із компонентів мультимедійних технологій є демонстрація тематичних відеофільмів. Тематичні фільми відтворюють ті чи інші процеси як у вигляді реальних спеціальних зйомок, так і тримірної комп'ютерної графіки. Тематичні фільми доцільніше використовувати як частину ширших проєктів – мультимедійних презентацій.

Отже, використання мультимедійних технологій дозволяє підвищити ефективність навчального процесу. Проте поряд з очевидними перевагами ці технології створюють проблемні питання їх використання: для створення і використання мультимедійного матеріалу необхідні знання персонального комп'ютера і навички роботи зі спеціальним програмним забезпеченням; створення мультимедійних продуктів – процес, який вимагає серйозних затрат часу.

Мультимедійні засоби навчання - це перспективний і високоефективний інструмент, який дозволяє надати інформацію в більшому обсязі, ніж традиційні джерела інформації, і в тій послідовності, яка відповідає логіці пізнання і рівню сприйняття інформації студентами.

Список використаної літератури

1. Іванов В. Ф. Сучасні комп'ютерні технології і засоби масової комунікації: аспекти застосування / В. Ф. Іванов, О. К. Мелешенко. — К.: ІЗМН, 2009. — 352 с.
2. Крилов І. В. Інформаційні технології: теорія і практика. — К.: Центр, 2010. — 128 с.
3. Образовательный портал / Мультимедиа в образовании. — [Электронный ресурс]. — Режим доступа : — <http://www.ido.edu.ru/open/multimedia/index>

ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ В МАГІСТРАТУРІ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «СТОМАТОЛОГІЯ» НА КАФЕДРІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ЛІКАРІВ-СТОМАТОЛОГІВ

Силенко Ю.І., Хміль Т.А., Хребор М.В.

ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія»

Обґрунтовується думка, що підвищення якості освіти забезпечує конкурентоспроможність українських вищих навчальних закладів та їхніх випускників на європейському рівні. Це вимагає фундаменталізації змісту навчання, поглиблення спеціальної теоретичної і практичної підготовки. Деталізовано зміст фахової, наукової, науково-дослідної і соціально-гуманітарної складових підготовки магістрів за спеціальністю «Стоматологія».

Ключові слова: післядипломна освіта, магістратура.

Приєднання до Болонської декларації для України важливе через потребу розв'язати проблему визнання українських дипломів за кордоном, підвищення ефективності та якості освіти і відповідно конкурентоспроможності українських вищих навчальних закладів та їхніх випускників на європейському рівні [1]. Інтеграція вітчизняної освіти і науки в міжнародний та європейський простори зумовлює внесення суттєвих змін у систему організації навчання та його змісту відповідно до прогресивних європейських освітніх навчальних систем [2].

Понад десять років кафедра післядипломної освіти лікарів-стоматологів здійснює підготовку громадян України та іноземних випускників у магістратурі за спеціальністю «Стоматологія». Магістр медицини – це завершений освітньо-кваліфікаційний рівень фахівця, який на основі отриманої кваліфікації лікаря-спеціаліста здобув поглиблені спеціальні знання і вміння, має досвід їх застосування в певній галузі медицини та захистив на вченій раді факультету магістерську роботу. Згідно з Дублінськими дескрипторами (*Dublin Descriptors*) [3], які були розроблені відповідно до ідей Болонського процесу, випускники магістратури:

- мають продемонструвати знання й уміння на рівні, що забезпечує можливість аналізувати, оцінювати та порівнювати альтернативи, генерувати оригінальні ідеї у відповідній галузі знань;
- можуть застосовувати свої знання і володіють компетенціями, які дозволяють вирішувати завдання в новому, широкому (міждисциплінарному) контексті у відповідній галузі знань;
- спроможні інтегрувати знання, вирішувати складні завдання в умовах неповної інформації з урахуванням соціальної та етичної відповідальності за прийняті рішення;
- володіють методами проведення сучасних експериментів і можуть давати науково обґрунтовану інтерпретацію отриманим результатам;
- можуть чітко, аргументовано доводити до аудиторії фахівців наукову інформацію і свої висновки;
- мають компетенції самоосвіти і саморегулювання.

Підготовка магістрів вимагає в першу чергу фундаменталізації змісту навчання, яка досягається

розширенням і поглибленням міждисциплінарних знань, орієнтованих на розв'язання проблемних ситуацій у науковій та клінічній діяльності; підвищенням рівня сформованості методів пізнавальної, професійної, наукової діяльності. Навчання в магістратурі зі спеціальності «Стоматологія» спрямоване на поглиблення спеціальної теоретичної і практичної підготовки випускників, опанування професійними практичними вміннями і навичками відповідно до професійно-посадових вимог до лікаря-стоматолога, науково-практичну, педагогічну і дослідницьку підготовку фахівця. З урахуванням цього навчальна програма магістерської підготовки має фахову, наукову і соціально-гуманітарну складові.

Фаховий компонент цієї навчальної програми має забезпечити фахові компетенції, полягає в глибокій орієнтації на фундаментальні знання, в спрямованості на розвиток компетенцій створення високо-ефективного, конкурентоспроможного спеціаліста. Навчальна програма доповнена в напрямі підвищення її фундаментальності й наукового рівня, віддзеркалює новітні наукові досягнення для залучення магістрів до роботи з монографічною і періодичною фаховою вітчизняною та іноземною літературою. Оцінка знань і вмінь магістрів медицини зі спеціальності «Стоматологія» проводиться за критеріями загальних знань із правових питань, принципів організації стоматологічної допомоги, основ медичної статистики і ведення медичної обліково-звітної документації, принципів диспансеризації населення, основ базових медико-біологічних наук, нормальній і патологічній анатомії та фізіології, ембріології зубощелепного апарату в обсязі, необхідному і достатньому для вирішення професійних питань профілактики і лікування стоматологічних хвороб, проявів загальних хвороб у ротовій порожнині, особливостей лікування стоматологічних хвороб у хворих на загальні та системні хвороби, особливостей надання медичної допомоги в надзвичайних ситуаціях, основ деонтології та етики лікаря. Серед загальних навичок магістри повинні вміти діагностувати і надавати допомогу при невідкладних станах, у т.ч. стоматологічних, застосовувати спеціальні заходи при особливо загрозливих інфекціях, у радіаційних обставинах, надзвичайних ситуаціях.

Обов'язковим є визначення базисних знань і навичок лікарів-спеціалістів. Так, це спеціальні знання з організації стоматологічної допомоги, біології ротової порожнини, біомеханіки і функції органів ротової порожнини, вікових змін щелепно-лицевої ділянки, анатомії, гістологічної будови та функціональних особливостей зубів, пародонта і слизової оболонки ротової порожнини, методів обстеження хворих, симптоматики стоматологічних хвороб, їх діагностики і лікування, методів знеболювання щелепно-лицевої ділянки, етіології, патогенезу, клініки, діагностики, диференційованої діагностики, методів лікування стоматологічних хвороб і ушкоджень щелепно-лицевої ділянки, фармакодинаміки лікувальних засобів, які застосовуються в стоматології, принципів діагностики, лікування і профілактики стоматологічних хвороб ортопедичними, ортодонтичними, терапевтичними і хірургічними методами.

Серед практичних навичок магістр має вміти обстежувати стоматологічного хворого; виконувати диференційовану діагностику основних стоматологічних хвороб; проводити лікування і здійснювати за наявності відповідних показань профілактику хвороб твердих тканин зуба (некаріозні ураження, карієс, пульпіт, періодонтит), тканин пародонта, слизової оболонки порожнини рота, професійних уражень щелепно-лицевої ділянки; діагностувати аномалії розвитку зубів, зубних рядів, щелеп і прикусу, деформації щелеп та обличчя (вроджені й набуті, внаслідок ушкодження); проводити ортопедичне лікування патології твердих тканин зуба, дефектів і деформацій зубних рядів, хвороб скронево-нижньощелепного суглоба; провести клінічне обстеження хворого з хірургічною стоматологічною хворобою. У процесі навчання контроль знань, умінь і навичок проводять у вигляді заліків і проміжних атестацій.

Науковий компонент магістерської програми призначений для формування ціліснішого, поглибленого бачення професійної діяльності, забезпечує широту і фундаментальність освіти, максимальну наближеність її до сучасного рівня наукових знань у медицині, формування компетенцій самостійного здійснення наукових досліджень та засвоєння нових знань.

Наукова складова магістерської програми містить загальну фундаментальну наукову підготовку (забезпечує формування системних компетенцій), підготовку зі спеціальності, теми наукових досліджень (забезпечує формування інструментальних компетенцій). Має забезпечити вміння магістрів:

- вибирати необхідні методи дослідження, модифікувати відомі та розробляти нові методи на підставі завдань конкретного дослідження;
- будувати математичні моделі систем і процесів, використовувати сучасні комп'ютерні методи для реалізації і дослідження математичних моделей;
- застосовувати сучасні методи експериментальних досліджень у конкретній галузі знань, математичні методи планування експерименту й обробки його результатів;
- обробляти отримані результати, аналізувати й осмислювати їх з урахуванням опублікованих матеріалів;
- подавати підсумки виконаної роботи у вигляді звітів, рефератів, наукових статей, доповідей і заявок на винаходи, корисні моделі тощо, оформлені згідно з установленими вимогами із залученням сучасних засобів редагування і друку.

Науково-дослідна складова магістерських програм пов'язана з науковою проблематикою кафедри та спрямована на формування компетенцій проведення наукових досліджень у стоматології.

Соціально-гуманітарна складова магістерської підготовки спрямована на формування уявлень про сутність і особливості філософських проблем наукового пізнання, основні методологічні принципи наукової діяльності, вмінь ділового професійного спілкування іноземною мовою і перекладу спеціальної літератури.

Навчання за магістерською програмою проводиться під керівництвом наукового керівника відповідно до індивідуального плану магістранта і спирається на активну самостійну роботу. Науковий керівник консультує лікаря-спеціаліста з наукової проблематики, контролює виконання ним індивідуального навчального плану та несе особисту відповідальність за якісне і вчасне виконання магістерської роботи й підготовку магістра. Основні форми навчальної роботи в магістратурі на кафедрі такі: оглядові, проблемні лекції; індивідуальні навчальні заняття; науково-навчальні семінари з окремих тем, розділів навчальних дисциплін і досліджень, що проводяться магістрами; самостійна робота, в тому числі проведення досліджень за затвердженою темою і підготовка магістерської роботи.

Формами звітності магістрів про виконання навчального плану такі: складання екзаменів і заліків, доповіді на науково-практичних конференціях, підготовка і захист рефератів, звітів про виконані наукові дослідження, підготовка і захист магістерської роботи.

Лікарі-спеціалісти за період навчання в магістратурі на кафедрі післядипломної освіти лікарів-стоматологів здобувають глибокі професійні знання, опановують навичками науково-практичної, дослідницької, педагогічної та навчально-методичної роботи в стоматології, оволодівають основами педагогіки, психології та методології викладання стоматології, методикою роботи з науковою літературою, вивчають основи наукознавства, патентознавства, основи медичної статистики, економіки, менеджменту, маркетингу в державній, страховій і приватній системах охорони здоров'я. Характерною рисою освіти магістра зі стоматології стають високий рівень методологічної культури, творче володіння методами пізнання і діяльності, здатність комплексного поєднання дослідницької і клінічної роботи.

Список використаної літератури

1. Осійчук М. С. Вплив євроінтеграційних процесів на розвиток вищої медичної освіти / М. С. Осійчук // Медична освіта. — 2013. — № 2. — С. 9—13
2. Павленко О. В. Запровадження міжнародних стандартів якості післядипломної підготовки лікарів-стоматологів / О. В. Павленко, І. П. Мазур, О. М. Ступницька // Современная стоматология. — 2012. — № 2. — С. 143.
3. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : www.eua.be/fileadmin/user_upload/files/EUA1_documents/dublin_descriptors.pdf

ОЛІМПІАДА З ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ: СЬОГОДЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ

Синиця В. Г¹., Беляєва О.М.²

¹Буковинський державний медичний університет

²ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія»

Обґрунтовується думка, що предметна олімпіада з латинської мови - це один із дієвих засобів досягнення провідної мети навчання латинської мови в медичному виші – формування в студентів термінологічної компетенції.

Ключові слова: латинська мова, навчальна діяльність, мотивація, олімпіада.

Згідно з «Положенням про Всеукраїнську студентську олімпіаду», затвердженим наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13 грудня 2012 р. за № 1410 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 27 грудня 2012 р. за № 2207/22519 щороку у вищих навчальних закладах проводяться два етапи Всеукраїнської студентської олімпіади. До переліку навчальних дисциплін, зокрема професійно-орієнтованих, напрямів і спеціальностей включено і латинську мову.

Предметна олімпіада з навчальної дисципліни «Латинська мова» стала однією з ефективних форм навчальної діяльності, яка уможливило застосування комплексу активних методів і новітніх технологій навчання, а «... сам факт участі в олімпіаді, що проходить в атмосфері творчості і спілкування, викликає почуття причетності до інновацій, які відбуваються в науці» [4].

Олімпіада з латинської мови проводиться у два етапи: внутрішньовишівський етап і власне Всеукраїнська студентська олімпіада. До внутрішньовишівського етапу допускаються всі охочі студенти, атестаційний бал яких складає 4,5 – 5,0. Учасникам пропонується пакет тестових завдань підвищеного рівня складності, які мають бути виконані ними впродовж двох академічних годин. Ці конкурсні завдання пов'язані з їхньою майбутньою професійною діяльністю і охоплюють три провідні напрями термінологічної грамотності: анатомо-гістологічний, клінічний і фармацевтичний, тому конкурсні завдання розподіляються рівномірно: 30% співвідносяться з анатомо-гістологічним розділом програми, 30% – із клінічним, 30% – із фармацевтичним. Ураховуючи притаманне латинській мові загальнокультурне значення дисципліни, 10% питань традиційно спрямовані на перевірку знань конкурсантів з історії розвитку латинської медичної термінології, біографій видатних представників античності, латинських афоризмів і професійних кліше.